

BIJZONDERE VERRIJKING

Beste lezer, ik ben blij dat u ook weer van de partij bent. Voor u ligt het eerste nummer van het jaar 2007. En om u als lezer ook dit jaar weer te boeien hebben wij als auteurs iets voor u wat u allen zal aanspreken: Architectuur. Voor een dergelijk begrip pak ik er voor de zekerheid onze vrienden van Van Dale bij. Architectuur kan namelijk nogal op verschillende manieren worden beleefd. De 'rots in de woordenbranding' zegt hier (on-line) over:

1. bouwkunst;
2. bouwstijl;
3. conceptuele structuur en het functionele gedrag van computer en systeemprogramma's of de beschrijving daarvan.

Vooralsnummer drie zal in gemiddeld 'Nederland' (geen typefout, we zijn een kenniseconomie, weet u wel) erg verhelderend werken. Neerlandici onder u zullen ongetwijfeld hetgeen door de Vandalen is genoteerd valideren. Echter in onze branche zijn wij bereid om *out-of-the-box* te gaan. Is dit nu architectuur? Een stapeltje stenen of een vaag stuk over wat een computer in potentie in staat zou moeten zijn om te doen of de software-matige exponent daarvan. Heeft u zich wel eens voorgesteld hoe een computer zich functioneel gedraagt? Een korte inventarisatie in mijn omgeving geeft een ander beeld van een computer: *disfunctioneel gedrag*.

Waar is de mens in dit geheel en waar zijn de werkstructuren en organisatorische interacties die we vandaag de dag tot e-business hoogte hebben weten op te stuwen? Waarom omvat architectuur niet een stuk levende praktijk; de architectuur die de bedrijfsfuncties, bedrijfsprocessen tot en met de activiteiten omvat en die de organisatorische en administratieve structuur compleet tot een functionerend geheel? Niet statisch, niet louter conceptueel, maar dynamisch en levend, gericht op de praktische toepassing. Richtinggevend, kaders stellend voor de 'verandermanager', ontwerpgericht voor processtructuren en prestatiecriteria, handvatgevend aan implementatiespecialisten.

Bij deze grijp ik de kans aan om het begrip architectuur te verrijken met de genoemde items. Of misschien moet

ik architectuur niet zo zeer verrijken, als wel verbijzonderen. In dat geval heet het in BPM-verband 'procesarchitectuur': het consistente geheel van principes, methoden en modellen voor het ontwerpen en realiseren van processen. Daarmee wordt inzicht gegeven in de te onderscheiden (bedrijfs)processen, wordt structuur gegeven aan de inrichting van processen en wordt de samenhang weergegeven tussen de processen onderling enerzijds en met de organisatiearchitectuur, de informatiearchitectuur en de product/dienstarchitectuur anderzijds.

Dit is een mooi verhaal, maar wat kan een organisatie er dan mee? Die vraag is eenvoudiger te beantwoorden dan te implementeren. Het antwoord is; sturen en beheersen van de procesuitvoering. Een zeer beknopte uitleg volgt: omdat een bedrijfsproces *an sich* niets kan of doet, zullen meetpunten en prestatievereisten moeten worden gedefinieerd die aansluiten bij de doelen van de organisatie. Het stuur wordt op die wijze vast verbonden met de wielen en dat stuurt een stuk beter.

De rollen moeten worden gekoppeld aan popjes die het werk doen, de besturing is daarmee qua bediening en verantwoordelijkheid en bevoegdheid belegd. Wat nog rest zijn de ICT-middelen. Hoewel opslagmedia erg goedkoop zijn geworden, is eenmalige en eenduidige opslag aan te raden. Het devies daar is maximale samenhang en minimale overlap, ook bekend als het aanwijzen en definiëren van authentieke bronnen, maar dan op organisatieniveau. Op die wijze kan consistentie in de rapportage worden bereikt. Mocht u zaken doen met derden, dan kunt u het geheel afmaken met een SLA.

Het devies is maximale samenhang en minimale overlap

Bert van der Linde
(a.c.vd.linde@freeler.nl) is consultant op het grensvlak van Business en ICT.